

DEPUTAT ÎN PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

MD-2073, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare nr.105

28 iunie 2010

V.10 Nr. 316

**Biroului Permanent al
Parlamentului Republicii Moldova**

În conformitate cu prevederile art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 din Regulamentul Parlamentului, se înaintează cu titlu de inițiativă legislativă proiectul de Lege cu privire la principiile, modul de organizare și desfășurare a controlului de stat.

Anexa: - proiectul de lege;
- nota informativă.

Deputații în Parlament:

V. Stepanuc

Parlamentul Republicii Moldova
Biroului Permanent
1927
28.06.10

LEGE
cu privire la principiile, modul de organizare și desfășurare a
controlului de stat

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

CAPITOLUL 1. Dispoziții Generale

Articolul 1. Obiectul de reglementare

(1) Prezenta lege reglementează raporturile juridice ce apar în procesul organizării și desfășurării controlului de stat, precum și raporturile de protecție a drepturilor persoanelor juridice și întreprinzătorilor individuali în cadrul desfășurării acestor controale.

(2) Prezenta lege stabilește:

a) principiile de organizare și desfășurare a controlului persoanelor juridice și întreprinzătorilor individuali de către organele competente de a efectua controlul de stat;

b) modul de colaborare sau cooperare (interacțiune) a organelor competente în cadrul efectuării controlului de stat;

c) drepturile și obligațiunile organelor competente de a efectua controlul de stat, precum și a persoanelor cu funcții de răspundere în cadrul efectuării controlului de stat;

d) drepturile și obligațiunile persoanelor juridice și întreprinzătorilor individuali în cadrul efectuării de către organele competente a controlului de stat.

(3) Prevederile prezentei legi nu se aplică în cadrul organizării și desfășurării controlului vamal, calității în construcție, precum și în cadrul activității organelor de urmărire penală.

Articolul 2. Noțiuni generale

(1) În sensul prezentei legi se definesc următoarele noțiuni generale:

Controlul de stat – activitatea organelor competente ale puterii de stat, îndreptată spre prevenirea, identificarea și suprimarea încălcării de către persoanele juridice, conducătorii și alte persoane cu funcții de răspundere a acestora, precum și de întreprinzătorii

individuali și reprezentanții lor, a cerințelor și condițiilor prevăzute de legislația în vigoare, prin intermediul organizării și desfășurării unor controale a activității persoanelor juridice și întreprinzătorilor individuali, luarea unor măsuri legale de suprimare și/sau eliminare a consecințelor (remediere);

Organele de control de stat – organele ale autorității publice centrale sau locale, care în conformitate cu legislația în vigoare, au competența de a organiza și desfășura controlul de stat al activității persoanelor juridice sau întreprinzătorilor individuali;

Activitate de control - acțiunile persoanelor cu funcții de răspundere a organului de control de stat, sau în caz de necesitate acțiunile experților ori organizațiilor acestora, antrenate în scopul examinării documentelor persoanelor juridice sau întreprinzătorilor individuali, sediilor, construcțiilor, utilajului, mijloacelor de transport, mărfurilor transportate, precum și a altor obiecte, efectuarea de către aceștia a expertizelor și cercetărilor în scopul identificării (depistării) încălcărilor cerințelor și condițiilor obligatorii a legislației în vigoare de către persoanele juridice sau întreprinzători individuali;

Expertii, organizațiile acestora - cetățenii ce au studii sau experiență necesară în domeniul științei, tehnicii, activității economice, precum și organizațiile acestora, care sunt antrenați de către organele competente de a efectua controlul de stat pentru a efectua activitate de control;

Articolul 3. Principiile de apărare (protecție) a drepturilor persoanelor juridice sau întreprinzătorilor individuali în cadrul desfășurării controlului de stat

(1) Principiile de bază de apărare (protecție) a drepturilor persoanelor juridice sau întreprinzătorilor individuali în cadrul desfășurării controlului de stat sunt:

a) prezumția calității de bunăcredință a persoanelor juridice sau întreprinzătorilor individuali;

b) transparența și accesibilitatea persoanelor juridice sau întreprinzătorilor individuali la legislația în vigoare a Republicii Moldova, respectarea căreia se verifică în baza controlului de stat, precum și cea ce stabilește drepturile și obligațiile organelor de control;

c) efectuarea controlului de stat în conformitate cu competența funcțională a organelor de control;

d) inadmisibilitatea efectuării controlului de stat asupra persoanei juridice sau întreprinzătorului individual de către mai multe organe de control, ce verifică corectitudinea și/sau îndeplinirea unor și aceleași cerințe sau condiții legale obligatorii;

e) responsabilitatea (răspunderea) organelor de control pentru încălcarea legislației în vigoare în cadrul organizării și desfășurării controlului de stat;

f) respectarea de către organele de control a periodicității organizării și desfășurării controlului de stat;

g) inadmisibilitatea perceperii de către organele de control a diferitor plăți de la persoanele juridice sau întreprinzătorii individuali pentru efectuarea activităților de control;

h) finanțarea organizării și desfășurării activităților de control din contul bugetelor organelor de control.

Articolul 4. Atribuțiile organelor de control de stat

(1) Autoritățile administrației publice centrale investite cu drept de control de stat au următoarele atribuții:

a) elaborarea, în conformitate cu legislația în vigoare, și implementarea politicii de stat unice în domeniul controlului de stat, precum și protecției drepturilor persoanelor juridice și întreprinzătorilor individuali în cadrul desfășurării acestor controale;

b) organizarea și desfășurarea controlului de stat în conformitate cu legislația în vigoare;

c) monitorizarea corectitudinii și eficacității controlului de stat;

d) exercitarea altor atribuții prevăzute de legislația în vigoare.

(2) Autoritățile administrației publice locale investite cu drept de control de stat au următoarele atribuții:

a) implementarea politicii de stat unice în domeniul controlului de stat, precum și protecției drepturilor persoanelor juridice și întreprinzătorilor individuali în cadrul desfășurării acestor controale la nivel local;

b) organizarea și desfășurarea controlului de stat la nivel local în conformitate cu legislația în vigoare;

c) monitorizarea corectitudinii și eficacității controlului de stat efectuat la nivel local;

d) exercitarea altor atribuții prevăzute de legislația în vigoare.

Articolul 5. Colaborarea (conlucrarea) organelor de control de stat în cadrul desfășurării controlului de stat

(1) În cadrul organizării și desfășurării controlului de stat, organele de control colaborează (conlucrează) între ele în privința următoarelor probleme:

a) informarea privind actele legislative ce vizează modul de organizare și desfășurare a controlului de stat;

b) determinarea scopului, volumului, termenilor desfășurării controlului planificat;

c) informarea despre rezultatul controlului, nivelul de respectare a legislației în vigoare dintr-un domeniu de activitate, precum și eficacitatea controlului de stat;

d) elaborarea, în modul stabilit de lege, a propunerilor privind perfecționarea cadrului legislativ privind controlul de stat, în deosebi referitor la modul de organizare și desfășurare a controlului de stat;

e) adoptarea regulamentelor de colaborare (conlucrare) a organelor de control în cadrul desfășurării controlului de stat;

f) ridicarea nivelului de calificare a specialiștilor ce efectuează nemijlocit controlului de stat.

(2) Organele de control în cadrul desfășurării controlului de stat pot antrena, la activitatea de control, experți or organizațiile acestora pentru a stabili nivelul de corespundere și respectare, de către persoanele juridice sau întreprinzătorii individuali a cerințelor și condițiilor obligatorii a legislației în vigoare.

(3) Organele de control nu sunt în drept să perceapă plata pentru cheltuielile ce au fost suportate în cadrul desfășurării controlului de stat, de la persoanele juridice sau întreprinzătorii individuali supuse controlului de stat.

(4) Anual, organele controlului de stat prezintă Procuraturii Generale, în modul stabilit de Guvern, rapoarte referitor la controale de stat efectuate, eficiența acestora, care la rîndul său va elabora și prezenta Guvernului un raport general despre situația privind controlul de stat.

CAPITOLUL 2. Controlul de Stat

Articolul 6. Organizarea și desfășurarea controlului de stat planificat.

(1) Controlul de stat planificat are drept scop verificarea corespunderii cerințelor și îndeplinirii condițiilor obligatorii a legislației în vigoare de către persoanele juridice sau întreprinzători individual în cadrul activității de antreprenoriat.

(2) Controlul de stat planificat se efectuează nu mai des decît o dată la trei ani.

(3) Controlul de stat planificat se efectuează de către organele de control în baza planurilor anuale aprobate de acestea.

(4) Planul anual privind desfășurarea controalelor de stat planificate trebuie să conțină următoarele informații:

a) denumirea persoanelor juridice or numele întreprinzătorilor individuali activitatea cărora urmează a fi verificată;

b) scopul și temeiurile desfășurării fiecărui control de stat planificat;

c) data și perioada de desfășurare a controlului de stat planificat;

d) denumirea organului de control care desfășoară un anumit control de stat planificat. În cazul în care controlul de stat planificat va fi desfășurat de mai multe organe de control, se indică denumirea tuturor organelor de control ce vor desfășura acest control de stat.

(5) Planul anual privind desfășurarea controalelor de stat planificate, aprobat de conducătorul organului de stat de control, este făcut public prin plasarea acestuia pe pagina oficială a organului de control, ori prin alte mijloace accesibile.

(6) Pînă la data de 1 noiembrie a fiecărui an, organele de control prezintă organelor procuraturii, în modul stabilit de Guvern, planurile anuale privind desfășurarea controalelor de stat, pentru ca Procuratura Generală să elaboreze și să prezinte planul anual general privind controalele de stat planificate. Forma și conținutul Planului anual general privind desfășurarea controalelor de stat planificate se aprobă de Guvernul.

(7) Procuratura Generală, pînă la data de 31 decembrie a fiecărui an, va plasa pe pagina sa oficială din internet Planul anual general privind desfășurarea controalelor de stat planificate.

(8) Temei pentru ca un control de stat planificat să fie inclus în Planul anual general privind desfășurarea controalelor de stat planificate este expirarea termenului de 3 ani de la:

a) înregistrarea de stat a persoanei juridice sau întreprinzătorului individual;

b) ultimul control de stat planificat.

(9) Controlul de stat planificat al persoanelor juridice sau întreprinzătorilor individuali ce activează în domeniul ocrotirii sănătății, educației sau cel social, poate fi efectuat nu mai mult de 2 ori în timp de 3 ani.

(10) Controlul de stat planificat poate fi desfășura sub forma de verificare documentară sau verificare la fața locului, în conformitate cu prevederile articolelor 8 și 9 din prezenta lege.

(11) Persoanele juridice sau întreprinzătorii individuali, care urmează a fi verificate, sunt notificate de către organul de control referitor la controlul de stat, cu cel puțin 3 zile lucrătoare înainte de ziua desfășurării controlului de stat. Notificarea se face prin expedierea în adresa persoanelor juridice sau întreprinzătorilor individuali a copiei ordinului conducătorului organului de control sau adjunctului acestuia, privind începerea desfășurării controlului de stat planificat, prin intermediul scrisorii recomandate ori altor mijloace accesibile.

Articolul 7. Organizarea și desfășurarea controlului de stat neplanificat.

(1) Controlul de stat neplanificat are drept scop verificarea corespunderii cerințelor și îndeplinirii condițiilor obligatorii a

legislației în vigoare de către persoanele juridice sau întreprinzători individual în cadrul activității de antreprenariat, îndeplinirii prescripției anterioare a organului de control, desfășurării acțiunilor legate de prevenirea cauzării daunelor sănătății sau vieții cetățenilor, daune mediului înconjurător, acțiunilor privind securitatea statului, de prevenire a calamităților naturale sau situațiilor excepționale tehnologice, precum și acțiunile de lichidare a consecințelor acestora.

(2) Temei pentru desfășurarea controlului de stat neplanificat este:

a) expirarea termenului de executare de către persoana juridică sau întreprinzătorul individual al prescripției anterioare emise de organul de control privind lichidarea încălcărilor depistate;

b) parvenirea în adresa organului de control al informației de la cetățeni, persoanele juridice sau întreprinzători individuali, organele de stat de nivel central sau local, precum și informației din mass-media privind:

- pericolul cauzării daunelor sănătății sau vieții cetățenilor, daune mediului înconjurător, securității statului, prevenirea calamităților naturale sau situațiilor excepționale tehnologice;

- cauzarea daunelor sănătății sau vieții cetățenilor, daunelor mediului înconjurător, acțiunilor privind securitatea statului, de prevenire a calamităților naturale sau situațiilor excepționale tehnologice;

- încălcarea drepturilor consumatorilor (la cererea cetățenilor, drepturile cărora au fost încălcate).

(3) Cererile și informațiile parvenite în adresa organelor de control, în baza cărora nu pot fi identificate circumstanțele enumerate în alin.(2) al acestui articol, nu pot fi considerate ca temei pentru organizarea și desfășurarea controlului de stat neplanificat.

(4) Controlul de stat neplanificat poate fi desfășura sub forma de verificare documentară sau verificare la fața locului, în conformitate cu prevederile articolelor 8 și 9 din prezenta lege.

(5) Controlul de stat neplanificat sub formă de verificare la fața locului poate fi desfășurat în privința întreprinderilor și organizațiilor businessului mic sau mijlociu, doar în baza temeiurilor prevăzute la alin.(2) lit.b) subpunctele unu și doi, și numai după o coordonare preventivă cu organele procuraturii de la locul de activitatea a acestor întreprinderi și organizații.

(6) Modelul cererii de coordonare a desfășurării de către organul de control a controlului de stat neplanificat sub formă de verificare la fața locului cu organele procuraturii, precum și procedura de coordonare se aproba de Guvern.

(7) În ziua semnării ordinului conducătorului organului de control privind desfășurarea controlului de stat neplanificat sub formă de verificare la fața locului al întreprinderilor și organizațiilor

businessului mic sau mijlociu, în scopul coordonării controlului efectuat de organul de control expediază, prin intermediul scrisorii recomandate ori în forma electronică cu aplicarea semnăturii digitale, organelor procuraturii de la locul de activitatea a întreprinderilor mici și mijlocii, o cerere de coordonare a desfășurării controlului de stat. La cerere de coordonare se anexează copia ordinului conducătorului organului de control privind desfășurarea controlului de stat neplanificat sub formă de verificare la fața locului și documentele, ce conțin informații considerate ca temei pentru desfășurarea acestuia.

(8) Cererea de coordonare a desfășurării controlului de stat neplanificat sub formă de verificare la fața locului a întreprinderilor și organizațiilor businessului mic sau mijlociu, și documentele anexate se examinează, de organele procuraturii în ziua parvenirii, și are drept scop verificarea legalității desfășurării controlului de stat neplanificat.

(9) Procurorul ori adjunctul acestuia va examina cererea și documentele anexate, cel târziu a doua zi lucrătoare de la data primirii, adoptând decizia de coordonare ori de refuz de coordonare a desfășurării controlului de stat neplanificat sub formă de verificare la fața locului.

(10) Temeiurile de refuz de coordonare a desfășurării controlului de stat neplanificat sub formă de verificare la fața locului sunt:

a) lipsa documentelor anexate la cererea de coordonare a desfășurării controlului de stat neplanificat sub formă de verificare la fața locului;

b) lipsa temeiurilor necesare pentru desfășurarea controlului de stat neplanificat sub formă de verificare la fața locului prevăzute în alin.(2) al prezentului articol;

c) necorespunderea ordinului privind desfășurarea controlului de stat neplanificat sub formă de verificare la fața locului legislației în vigoare;

d) desfășurarea unui control de stat neplanificat sub formă de verificare la fața locului neprevăzut de legislația în vigoare;

e) obiectul controlului de stat neplanificat sub formă de verificare la fața nu ține de competența funcțională a organului de control;

f) verificarea corespunderii ori îndeplinirii de către persoanele juridice sau întreprinzătorii individuali a aceleași cerințe sau condițiilor obligatorii de mai multe organe de control de stat.

(11) Dacă temei pentru desfășurarea controlului de stat neplanificat sub formă de verificare la fața locului este cauzarea daunelor sănătății sau vieții cetățenilor, daune mediului înconjurător, securității statului, precum și apariția calamităților naturale sau situațiilor excepționale tehnologice, sau depistarea devierilor de la cerințele sau condițiile obligatorii în momentul

încălcării acestora, organele de control de stat sunt în drept să desfășoare imediat controlul neplanificat sub formă de verificare la fața locului cu informarea ulterioară, în timp de 24 de ore, a organelor de procuratură, cu anexarea tuturor documentelor prevăzute în alin.(6) și (7) al prezentului articol. În cazul dat procurorul sau adjunctul acestuia ea decizia referitor la coordonarea sau necoordonarea desfășurării controlului de stat neplanificat sub formă de verificare la fața locului în ziua parvenirii documentelor menționate.

(12) Decizia procurorului ori adjunctului acestuia privind coordonarea ori necoordonarea desfășurării controlului de stat neplanificat sub formă de verificare la fața locului se întocmește în scris în două exemplare, unul dintre care se expediază, în ziua adoptării deciziei, prin intermediul scrisorii recomandate sau în format electronic cu aplicarea semnăturii digitale, organului de control.

(13) Decizia procurorului sau adjunctului acestuia privind coordonarea ori necoordonarea desfășurării controlului de stat neplanificat sub formă de verificare la fața locului poate fi atacată la procurorul ierarhic superior ori în instanța de judecată.

(14) Persoanele juridice sau întreprinzătorii individuali, trebuie să fie informați, printr-o notificare scrisă, privind desfășurarea controlului de stat neplanificat sub formă de verificare la fața locului, cu cel puțin 24 de ore înainte începerii desfășurării acestui control, cu excepția cazurilor de desfășurare a controlului în temeiul prevăzut în alin.(2) lit.b).

(15) Organele procuraturii țin evidența tuturor controalelor de stat neplanificate desfășurate sub formă de verificare la fața locului în privința întreprinderilor și organizațiilor businessului mic sau mijlociu, precum și monitoringul anual al acestora.

Articolul 8. Controlul documentar

(1) Obiectul controlului documentar îl constituie informațiile, ce se conțin în documentele persoanelor juridice sau întreprinzătorilor individuali privind forma organizatorico-juridică, drepturile și obligațiile, documentele utilizate în cadrul desfășurării activității de antreprenariat, legate de îndeplinirea sau executarea cerințelor și condițiilor obligatorii, precum și a prescripțiilor organelor de control de stat.

(2) Organizarea controlului documentar, atât cel planificat cât și cel neplanificat, se efectuează în conformitate cu prevederile art.11 din prezenta lege, și se desfășoară la locul aflării organului de control.

(3) În cadrul desfășurării controlului documentar, persoanele cu funcții de răspundere din cadrul organelor de control verifică, în primul rînd documentele de care dispun, inclusiv acte sau procese-

verbale a controalelor anterioare efectuate la aceste persoane persoană juridice sau întreprinzători individuali.

(4) În cazul în care documentele de care dispun organele de control sunt suspecte, ori în baza acestora nu este posibil de determinat faptul îndeplinirii, de către persoanele juridice sau întreprinzătorii individuali, a cerințelor sau condiții obligatorii, organele de control sunt în drept să solicite de la persoanele juridice sau întreprinzători individuali, printr-o adresare motivată, prezentarea altor documente necesare pentru desfășurarea controlului documentar. La adresare motivată se anexează obligatoriu copia ordinului conducătorului organului de control ori adjunctul acestuia, privind desfășurarea controlului documentar.

(5) Persoanele juridice sau întreprinzătorii individuali, în termen de 10 zile de la data primirii adresării motivate, sunt obligați să prezinte organelor de control documentele solicitate.

(6) Documentele prevăzute în adresarea motivată se prezintă în copii, autentificate prin ștampila, în cazul dacă există ștampila, și semnate de către întreprinzător individual, conducătorul sau reprezentantul persoanei juridice. La fel, documentele solicitate pot fi prezentate în forma electronică cu aplicarea semnăturii digitale.

(7) Organul de control nu este în drept să solicite de la persoanele juridice sau întreprinzătorii individuali prezentarea documentelor autentificate notarial, dacă altceva nu este prevăzut de lege.

(8) În cazul în care în cadrul desfășurării controlului documentar, în documentele prezentate de persoanele juridice sau întreprinzători individuali au fost depistate careva greșeli ori discrepanțe dintre informațiile ce le conțin, organele de control pot să solicite, în termen de 10 zile, ca să fie prezentate explicații în forma scrisă de către persoanele juridice sau întreprinzători individuali.

(9) Persoanele juridice sau întreprinzători individuali, paralel cu prezentarea explicațiilor privind greșelile ori discrepanțele depistate conform alin.(8) al prezentului articol, sunt în drept să prezinte documente suplimentare ce demonstrează corectitudinea și veridicitatea documentelor prezentate anterior.

(10) Persoana cu funcții de răspundere din cadrul organului de control ce efectuează control documentar este obligată să examineze explicațiile și documentele prezentate suplimentar de către persoanele juridice sau întreprinzători individuali, ce demonstrează corectitudinea și veridicitatea documentelor prezentate anterior.

(11) În cazul în care după examinarea a explicațiilor și documentelor prezentate de persoanele juridice sau întreprinzători individuali, ori în lipsa acestora, organul de control a stabilit (descoperit) unele încălcări a cerințelor sau condițiilor obligatorii,

organul de control este în drept să desfășoare controlul sub formă de verificare la fața locului.

(12) În cadrul desfășurării controlului documentar organele de control nu sunt în drept să solicite prezentarea documentelor ce nu țin de obiectul controlului documentar prevăzut în alin.(1) al prezentului articol.

Articolul 9. Controlul de stat la fața locului.

(1) Obiectul controlului la fața locului îl constituie informațiile, ce se conțin în documentele persoanelor juridice sau întreprinzătorilor individuali, corespunderea angajaților, sediilor, edificiilor, construcțiilor, utilajului, mijloacelor de transport și altor mijloace (bunuri) utilizate în cadrul desfășurării activității de întreprinzător, mărfurilor sau serviciilor prestate de aceștia cu cerințele și condițiile obligatorii, precum și măsurile care sunt întreprinse în scopul îndeplinirii acestora.

(2) Controlul la fața locului, atât cel planificat cât și cel neplanificat se desfășoară la locul aflării ori desfășurării activității de antreprenariat de către persoanele juridice sau întreprinzătorii individuali.

(3) Controlul la fața locului se desfășoară doar în cazul în care în cadrul controlului documentar nu a putu fi stabilit faptul corespunderii ori îndeplinirii de către persoanele juridice sau întreprinzătorii individuali a cerințelor și condițiilor obligatorii.

(4) Controlul la fața locului începe cu prezentarea legitimației de către persoanele cu funcții de răspundere din partea organului de control, și a ordinului conducătorului organului sau adjunctul acestuia privind desfășurarea controlului la fața locului. Înainte de a începe controlul propriu zis, conducătorul sau alt reprezentant al persoanei juridice sau întreprinzătorului individual sunt în drept să facă cunoștință cu ordinul privind desfășurarea controlului la fața locului, drepturile și obligațiunile persoanelor cu funcții de răspundere din cadrul organelor de control ce vor face nemijlocit controlul, precum și cu scopul, modul, termenii, condiții, sarcinile sau temeiul desfășurării, cu echipa de experți ce vor fi antrenați în desfășurarea controlului la fața locului.

(5) Conducătorul sau alt reprezentant al persoanei juridice sau întreprinzătorului individual este obligat, în cazul în care anterior nu a fost efectuat controlul documentar, să permită persoanelor cu funcții de răspundere din cadrul organelor de control să facă cunoștință cu documentele ce țin de obiectul controlului desfășurat, sau să permită accesul acestor persoane sau experților în sediile, clădirile, construcțiile, mijloacele de transport sau altor mijloace (bunuri) utilizate de către persoanele juridice sau întreprinzătorii individuali în cadrul desfășurării activității de întreprinzător.

Articolul 10. Termenul de desfășurare a controlului de stat

(1) Termenul de desfășurare a controalelor prevăzute în articolele 8 și 9 din prezenta lege nu poate depăși 20 de zile lucrătoare.

(2) Termenul de desfășurare a controlului de stat planificat la fața locului la întreprinderile businessului mic nu poate depăși 50 de ore, iar pentru micro întreprinderile 15 ore, pe an.

(3) În cazuri excepționale, ce țin de necesitatea desfășurării unor controale complexe, cercetări sau analize de lungă durată, în baza argumentărilor sau notelor motivate prezentate de către persoanele cu funcții de răspundere din cadrul organelor de control ce desfășoară nemijlocit controlul de stat planificat la fața locului, termenul de desfășurare a acestui control poate fi prelungit prin ordinul conducătorului organului de control de stat, în privința întreprinderilor businessului mic nu mai mult cu 10 de zile lucrătoare, iar pentru întreprinderile micro nu mai mult de 15 ore.

Articolul 11. Modul de organizare a controlului de stat

(1) Controlul de stat se desfășoară în baza ordinului conducătorului organului de control sau adjunctului acestuia privind desfășurarea controlului de stat. Forma și conținutul ordinului conducătorului organului de control de stat sau adjunctului acestuia privind desfășurarea controlului de stat se stabilește de Guvern. Controlul de stat poate fi efectuat doar de persoanele cu funcții de răspundere din cadrul organului de control nominalizate în ordinul privind desfășurare a controlului de stat.

(2) În ordinul conducătorului organului de control sau adjunctului acestuia privind desfășurarea controlului de stat se indică:

a) denumirea organului de control;

b) numele, prenumele persoanei cu funcții de răspundere din cadrul organului de control împuternicită să efectueze controlul de stat, precum și datele experților antrenați în desfășurarea controlului de stat;

c) denumirea persoanei juridice sau numele, prenumele întreprinzătorului individual ce urmează fi controlat;

d) obiectul, scopurile, condițiile și termenele de desfășurare a controlului de stat;

e) temeiul desfășurării controlului de stat, precum și condițiile sau cerințele obligatorii corespunderea cărora va fi verificată;

f) modul de desfășurare a controlului și activitățile de control ce vor fi efectuate pentru a atinge scopul controlului;

g) documentele ce trebuie să fie prezentate de către persoanele juridice sau întreprinzătorii individuali;

h) data începerii și finisării desfășurării controlului de stat.

(3) Ordinul conducătorului organului de control sau adjunctului acestuia autentificat prin ștampila privind desfășurarea controlului de stat se înmânează de către persoana cu funcții de răspundere din cadrul organului de control ce va efectua controlul de stat, sub semnătură, conducătorului sau altui reprezentant al persoanei juridice sau întreprinzătorului individual concomitent cu prezentarea legitimațiilor de serviciu. La solicitarea persoanelor juridice sau întreprinzătorilor individuali activitatea cărora urmează a fi controlată, persoanele cu funcții de răspundere sunt obligați, în scopul confirmării atribuțiilor sale, să prezinte toată informația referitor la organul de control pe care ei reprezintă, precum și să prezinte acte normative în vigoare ce țin de legalitatea și obiectul controlului de stat desfășurat.

Articolul 12. Interdicțiile în cadrul desfășurării controlului de stat

(1) În procesul desfășurării controlului de stat persoanele cu funcții de răspundere din cadrul organelor de control nu sunt în drept:

a) să verifice îndeplinirea cerințelor sau condițiilor obligatorii, dacă verificarea acestor cerințe sau condiții ține de competența altui organ de control;

b) să desfășoare controlul de stat planificat sau neplanificat la fața locului în lipsa conducătorului sau altui reprezentant al persoanei juridice sau întreprinzătorului individual, cu excepția controlului desfășurat în temeiul prevăzut de art.7 alin.(2) din prezenta lege.

c) să solicite prezentarea documentelor, informațiilor, mostrelor producției, mărfurilor ori altor materiale, dacă acestea nu țin de obiectul controlului, precum și să ridice originalele acestor documente;

d) să ridice, în scopul efectuării unor cercetări sau analize, mostrele producției, mărfurilor sau altor materiale utilizate în cadrul desfășurării activității de antreprenariat, fără a întocmi un proces-verbal privind ridicarea acestor obiecte. Procedura și cantitatea obiectelor (mărfurilor) ridicate trebuie să corespundă cerințelor și prevederilor legislației în vigoare;

e) să difuzeze (răspîndească) informațiile privind activitatea economică a persoanei juridice sau întreprinzătorului individual, care i-au devenit cunoscute în rezultatul desfășurării controlului de stat, ce constituie secret de stat, comercial sau de serviciu, cu excepția cazurilor prevăzute de legislația în vigoare;

f) să depășească termenele prevăzute pentru desfășurarea controlului de stat;

g) să solicite achitarea unor plăți pentru acțiunile efectuate în cadrul desfășurării controlului de stat.

Articolul 13. Actul privind rezultatele controlului de stat

(1) La finele controlului de stat, persoanele cu funcții de răspundere din cadrul organelor de control de stat, întocmesc actul privind rezultatele controlului în două exemplare. Modelul actului respectiv se stabilește de Guvern.

(2) În actul privind rezultatele controlului de stat se indică:

- a) data, ora și locul întocmirii actului;
- b) denumirea organului de control;
- c) data și numărul ordinului conducătorului organului de control sau adjunctului acestuia, privind desfășurarea controlului de stat;
- d) numele, prenumele persoanei ori persoanelor cu funcții de răspundere din cadrul organelor de control ce au efectuat controlul de stat;
- e) denumirea persoanei juridice sau numele întreprinzătorului individual, precum și numele, prenumele conducătorului, altui reprezentant al acestora, ce au asistat la efectuarea controlului de stat;
- f) data, ora, termenele și locul desfășurării controlului de stat;
- g) informația privind rezultatele controlului, inclusiv încălcările depistate, caracterul încălcărilor și persoanele care au admis comiterea acestora;
- h) informația referitor la faptul dacă persoana juridică sau întreprinzătorul individual a făcut cunoștință ori a refuzat să facă cunoștință cu rezultatele controlului de stat, referitor la semnarea ori refuzul de a semna actul privind rezultatele controlului, precum și faptul introducerii, în jurnalul de evidență a controalelor, a înscrierii privind controlul desfășurat ori imposibilitatea de a face acest lucru din motiv că persoana juridică sau întreprinzătorul individual nu are un asemenea jurnal;
- i) semnătura persoanei ori persoanelor cu funcții de răspundere din cadrul organelor de control ce au desfășurat controlul de stat.

(3) La actul privind rezultatele controlului de stat se anexează procesele-verbale privind ridicarea mostrelor producției, mărfurilor sau altor materiale utilizate în cadrul desfășurării activității de antreprenariat, procesele-verbale sau concluziile experților antrenați în desfășurarea controlului, explicațiile angajaților persoanelor juridice sau întreprinzătorului individual, care poartă răspundere pentru încălcările depistate a cerințelor sau condițiilor obligatorii, prescripțiile privind înlăturarea acestor încălcări, precum și alte documente ce au tangență cu desfășurarea controlului de stat.

(4) Actul privind rezultatele controlului se întocmește imediat după finisarea efectuării acestuia, în două exemplare, unul dintre care, cu toate anexele se înmânează conducătorului sau altui reprezentant al persoanei juridice sau întreprinzătorului individual, sub semnătura recepționării ori refuzului de a face cunoștință cu actul privind rezultatul controlului. În lipsa conducătorului sau altui reprezentant al persoanei juridice sau întreprinzătorului individual, inclusiv în cazul în care persoana verificată refuză semnarea recepționării actului privind rezultatul controlului de stat, actul nominalizat se expediază persoanei juridice sau întreprinzătorului individual, prin intermediul scrisorii recomandate cu avizul privind recepționarea, care se anexează la al doilea exemplar ce se păstrează la organul de control.

(5) În cazul dacă pentru a întocmi actul privind rezultatele controlului sunt necesare concluziile unor experți, rezultatele unor analize sau cercetări, actul se întocmește în termen ce nu va depăși 3 zile lucrătoare de la data finisării desfășurării controlului, și se înmânează conducătorului sau altui reprezentant al persoanei juridice sau întreprinzătorului individual sub semnătura de recepționare, ori se expediază persoanei juridice sau întreprinzătorului individual, prin intermediul scrisorii recomandate cu avizul privind recepționarea, care se anexează la al doilea exemplar ce se păstrează la organul de control de stat.

(6) În cazul în care desfășurarea controlului neplanificat la fața locului sa efectuat cu coordonarea cu organele procuraturii, o copie a actului privind rezultatele controlului se expediază, în termen de 5 zile, organului procuraturii care a coordonat desfășurarea controlului.

(7) Rezultatele controlului, ce conțin secret de stat, comercial sau de serviciu, se înregistrează în conformitate cu prevederile legislației în vigoare din domeniu.

(8) Persoanele juridice și întreprinzătorii individuali sunt obligați să posede (să dețină) jurnal de evidența a controalelor, modelul căruia este stabilit de Guvern.

(9) Persoanele cu funcții de răspundere din cadrul organelor de control, după finisarea desfășurării controlului, în jurnalul de evidență a controalelor înscriu informații despre controlul efectuat, organul de control care la efectuat, data începerii și finisării efectuării controlului, perioada de desfășurare, temeiurile, scopurile și obiectul controlului, încălcările depistate și prescripțiile emise, precum și numele prenumele persoanelor cu funcții de răspundere ce au efectuat controlul, și semnăturile acestora.

(10) Jurnalul de evidență a controalelor trebuie să fie cusut și numerotat, ulterior fiind aplicată ștampila persoanei juridice sau întreprinzătorului individual.

(11) În cazul în care persoana juridică sau întreprinzătorul individual nu dispune de jurnalul de evidență a controalelor, acest fapt se fixează în actul privind rezultatele controlului.

(12) Dacă persoana juridică sau întreprinzătorul individual nu sunt de acord cu faptele, concluziile, propunerile ce se conțin în actul privind rezultatele controlului, ori cu prescripția organului de control privind înlăturarea încălcărilor depistate, acestea pot fi contestate total sau parțial, în forma scrisă, în termen de 15 zile de la data primirii actului privind rezultatele controlului la organul de control. În același timp, persoanele juridice sau întreprinzătorii individuali pot anexa la contestația depusă organului de control documentele ce justifică pretențiile.

Articolul 14. Măsurile ce urmează a fi întreprinse de către organele de control în cazul depistării încălcărilor

(1) În cazul în care în cadrul desfășurării controlului au fost depistate încălcările cerințelor sau condițiilor obligatorii de către persoanele juridice sau întreprinzătorii individuali, persoanele cu funcții de răspundere din cadrul organelor de control ce au efectuat controlul, în limitele competenței funcționale, sunt obligați:

- a) să elibereze prescripție privind înlăturarea încălcărilor depistate, cu indicarea termenului înlăturării;
- b) să asigure controlul înlăturării încălcărilor depistate și atragerii persoanelor vinovate în comiterea încălcărilor la răspundere juridică.

(2) Dacă în urma desfășurării controlului sa stabilit că activitatea persoanei juridice, filialei sau reprezentanței acesteia ori întreprinzătorului individual, utilizarea de către aceștia a construcțiilor, edificiilor, utilajelor, mijloacelor de transport sau altor bunuri, mărfurile produse ori comercializate de către aceștia prezintă un pericol real pentru sănătatea și viața persoanelor, mediului înconjurător, securității statului, de creare a calamităților naturale sau situațiilor excepționale tehnologice, sau aceste consecințe deja au survenit, organele de control sunt obligate imediat să întreprindă măsurile de rigoare necesare pentru nepermiterea ori încetarea cauzării daunelor nominalizate.

(3) În cazuri excepționale, și doar în strictă conformitate cu prevederile legislației în vigoare, organele de control sunt în drept, în scopul prevenirii cauzării daunelor nominalizate în alin.(2) al prezentului articol, să suspende activitatea persoanei juridice sau întreprinzătorului individual, să ridice mărfurile sau serviciile periculoase pentru sănătatea și viața persoanelor, precum și să informeze publicul privind calitatea mărfurilor și serviciilor prestate, consecințele ce pot urma și metodele de prevenire a acestora.

Articolul 15. Obligațiunile persoanelor cu funcții de răspundere din organele de control în cadrul desfășurării controlului

Persoanele cu funcții de răspundere din organele de control în cadrul desfășurării controlului sunt obligate:

a) să îndeplinească onest și în plină măsură obligațiunile sale funcționale, atribuite în conformitate cu prevederile legislației în vigoare, privind prevenirea, determinarea și combaterea încălcării cerințelor și condițiilor obligatorii;

b) să respecte legislația în vigoare a Republicii Moldova, drepturile și interesele legale ale persoanelor juridice sau întreprinzătorilor individual care sunt controlate;

c) să desfășoare controlul doar în baza ordinului conducătorului organului de control sau adjunctului acestuia, privind desfășurarea controlului de stat;

d) să desfășoare controlul doar în timpul orelor de lucru, controlul la fața locului doar după prezentarea legitimațiilor de serviciu, copiei ordinului conducătorului organului de control sau adjunctului acestuia privind desfășurarea controlului de stat, iar în cazul prevăzut la art.7 alin.(5) din prezenta lege, copiei actului de coordonare cu organele procuraturii;

e) să nu interzică conducătorului sau altui reprezentant al persoanei juridice sau întreprinzătorului individual să asiste la desfășurarea controlului, precum și să dea lămuriri, explicații pe marginea obiectului controlului;

f) să prezinte conducătorului sau altui reprezentant oficial al persoanei juridice sau întreprinzătorului individual, ce asistă în cadrul desfășurării controlului, informații și documente ce țin de obiectul controlului;

g) să facă cunoștință conducătorului sau altui reprezentant oficial al persoanei juridice sau întreprinzătorului individual cu rezultatele controlului;

h) la determinarea măsurilor ce urmează a fi aplicate în cazul depistării încălcărilor, să ea în considerare gravitatea încălcărilor, nivelul de pericol ce prezintă acestea încălcări sănătății și vieții persoanelor, mediului înconjurător, securității statului, situațiilor de creare a calamităților naturale sau situațiilor excepționale tehnologice, precum și să nu permită limitarea neîntemeiată a drepturilor și intereselor legale ale cetățenilor, persoanelor juridice sau întreprinzătorilor individuali;

i) în cazul în care acțiunile lor sunt contestate, în conformitate cu prevederile legislației în vigoare, să demonstreze temeinicia acestora (acțiunilor);

j) să respecte termenele desfășurării controlului prevăzute de prezenta lege;

k) să nu solicite prezentarea, de către persoanele juridice sau întreprinzătorii individuali, a documentelor sau altor informații, ce nu sunt prevăzute de prezenta lege;

l) să informeze, înainte de a începe desfășurarea controlului la fața locului, la solicitarea conducătorului sau altui reprezentant oficial al persoanei juridice sau întreprinzătorului individual despre prevederile de bază a legislației în vigoare din domeniu;

m) să facă, la finele controlului, înscriere în jurnalul de evidență a controalelor.

Articolul 16. Responsabilitatea organului de control și a persoanelor cu funcții de răspundere al acestuia în cadrul desfășurării controlului

(1) Organele de control, precum și persoanele cu funcții de răspundere din aceste organe, poartă răspundere pentru îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu, comiterii abaterilor ori încălcărilor legislației în vigoare în cadrul desfășurării controlului de stat.

(2) Organele de control controlează îndeplinirea de către persoanele cu funcții de răspundere din cadrul acestor organe a obligațiilor de serviciu, duc evidența cazurilor de comitere a încălcărilor, cercetează sau anchetează asemenea cazuri, precum și aplică sancțiuni, în conformitate cu legislația în vigoare, față de persoanele ce au comis abateri.

(3) Despre măsurile întreprinse în privința persoanelor cu funcții de răspundere ce au comis încălcări, organele de control sunt obligate, în termen de 10 zile de la data aplicării sancțiunii, să informeze în forma scrisă persoanele juridice sau întreprinzătorii individuali drepturile și interesele legale ale cărora au fost încălcate.

Articolul 17. Nulitatea rezultatelor controlului desfășurat cu încălcări grave ale legislației în vigoare

(1) Rezultatele controlului desfășurat de către organele de control cu încălcări grave ale prevederilor prezentei legi ce se referă la modul de organizare și desfășurare a controlului de stat, nu pot fi considerate și utilizate ca probe, ce denotă faptul încălcării de către persoanele juridice sau întreprinzătorii individuali a cerințelor sau condițiilor obligatorii, și urmează a fi anulate de către organele de control ierarhic superioare ori instanța de judecată, la cererea persoanei juridice sau întreprinzătorului individual.

(2) Încălcări grave se consideră încălcarea prevederilor:

a) alineatelor (2), (3) și (12) din art.6;

b) alineatelor (2), (3), (5) și (14) din art.7;

c) alineatului (2) din art.10;

d) alin.(1) din art.11;

- e) lit.c și lit.f) din art.12;
- f) alin.(4) din art.13.

CAPITOLUL 3. Drepturile persoanelor juridice sau întreprinzătorilor individuali în cadrul desfășurării controlului de stat și apărarea acestora

Articolul 18. Drepturile persoanelor juridice sau întreprinzătorilor individuali în cadrul desfășurării controlului

(1) În cadrul desfășurării controlului conducătorul sau alt reprezentant oficial al persoanei juridice sau întreprinzătorului individual este în drept:

a) să participe nemijlocit și să prezinte explicații referitor la întrebările ce țin de obiectul controlului;

b) să primească, de la organul de control sau persoana cu funcții de răspundere din cadrul acestuia, informațiile ce țin de obiectul controlului, precum și oricare altă informație prevăzută de prezenta lege;

c) să facă cunoștință cu actul privind rezultatele controlului, să facă însemnări în acesta privind acordul sau dezacordul cu rezultatele, precum și față de acțiunile persoanelor cu funcții de răspundere din cadrul organelor de control;

d) să conteste acțiunile persoanelor cu funcții de răspundere din organele de control, care în cadrul desfășurării controlului au lezat drepturile sau interesele legale ale persoanelor juridice sau întreprinzătorilor individuali.

Articolul 19. Dreptul persoanelor juridice sau întreprinzătorilor individuali la recuperarea pagubei cauzate în cadrul desfășurării controlului

Paguba cauzată persoanelor juridice sau întreprinzătorilor individuali în urma acțiunilor sau inacțiunilor persoanelor cu funcții de răspundere din cadrul organelor de control, care au fost apreciate, în conformitate cu prevederile legislației în vigoare ca ilegale, urmează a fi recuperate, inclusiv și venitul ratat, din contul finanțelor bugetare în conformitate cu legislația civilă.

Articolul 20. Apărarea drepturilor persoanelor juridice sau întreprinzătorilor individuali în cadrul desfășurării controlului

(1) Apărarea drepturilor persoanelor juridice sau întreprinzătorilor individuali în cadrul desfășurării controlului se efectuează pe cale administrativă sau judiciară.

(2) Contestația privind acțiunile sau inacțiunile persoanelor cu funcții de răspundere din cadrul organelor de control se examinează conform legislației în vigoare.

(3) Actele normative, administrative sau alte acte emise de organele de control ce încalcă drepturile sau/și interesele legale ale persoanelor juridice sau întreprinzătorilor individuali și nu corespund prevederilor legislației în vigoare, pot fi anulate total sau parțial în modul prevăzut de legislația în vigoare.

(4) Asociațiile sau uniunile persoanelor juridice sau întreprinzătorilor individuali sunt în drept:

a) să conteste la organele procuraturii actele în conformitate cu care se desfășoară controlul de stat;

b) să se adreseze, în scopul apărării drepturilor sau intereselor legale a persoanelor juridice sau întreprinzătorilor individuali ce sunt membrii acestora, în instanța de judecată.

Articolul 21. Răspunderea persoanelor juridice sau întreprinzătorilor individuali pentru încălcarea prevederilor prezentei legi

Conducătorul sau alt reprezentant al persoanei juridice sau întreprinzătorului individual, ce au comis încălcarea prevederilor prezentei legi, neîntemeiat împiedică desfășurarea controlului, nu îndeplinesc prescripțiile organelor de control privind înlăturarea încălcărilor cerințelor sau condițiilor obligatorii, poartă răspundere în conformitate cu legislația în vigoare.

CAPITOLUL 3. Dispoziții finale și tranzitorii

Articolul 22. Dispoziții finale și tranzitorii

(1) Prezenta lege intră în vigoare la data de 01 ianuarie 2011, cu excepția alin.(6) și alin.(7) din art.6, care vor intra în vigoare la data publicării.

(2) Guvernul în termen de 6 luni de la data publicării:

- va prezenta Parlamentului propuneri de aducere a legislației în vigoare în concordanță cu prezenta lege;

- va aproba Regulamentul cu privire la modul de organizare și desfășurare a controlului de stat;

- va aduce actele sale normative în conformitate cu prezenta lege.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Nota informativă

Sub noțiune de control se subînțelege totalitatea acțiunilor de verificare a îndeplinirii de către persoane ce practică activitatea de antreprenoriat sau de către o parte a acestuia a prevederilor legislației și ale actelor normative în vigoare, realizate de un inspector sau controlor, precum și de un grup de aceste persoane.

Actualmente în Republica Moldova sunt instituite circa 40 de organe de control, care activează în diferite domenii sau ramuri a economiei naționale.

Totodată, nici un act legislativ din Republica Moldova nu stabilește și reglementează modul de organizare și desfășurare a controlului activității persoanelor ce practică activitatea de antreprenoriat din partea statului.

În acest condiții, în anul 2004 Guvernul Republicii Moldova a adoptat Hotărîrea nr.862 privind perfecționarea sistemului de control de stat specializat, prin care a încercat să reglementeze modul de organizare a controlului din partea statului, să reducă numărul acestor controale, precum și să sporească calitatea controalelor și responsabilitatea organelor de control.

Însă, analizînd prevederile acestui act normativ sa constatat, că acesta doar definește noțiunea controlului, nominalizează categoriile acestuia și enumără exhaustiv numărul și denumirea organelor de control, ceea ce evident nu este suficient pentru a atinge scopurile care au influențat sau generat adoptarea unui asemenea act normativ.

Ca rezultat, parvin multiple adresări și sesizări referitor la încălcarea drepturilor și intereselor legale ale antreprenorilor supuse controlului, abuzurile comise, actele de corupție, precum și alte acțiuni ilegale din partea organelor de control.

În această ordine de idei și în scopul creării unui cadru legal ce va reglementa pe deplin modul de organizare și desfășurare a controlului de stat, drepturile și obligațiile organelor și persoanelor ce efectuează acest control, precum și modul de protejare a drepturilor și intereselor legale ale persoanelor ce practică activitatea de antreprenoriat, a fost elaborat, proiectul de Lege cu privire la principiile, modul de organizare și desfășurare a controlului de stat.

Acest proiect de lege stabilește condițiile, modul de organizare și desfășurare a controlului de stat, principiile și termenul de desfășurare, drepturile și obligațiile nu doar a persoanelor ce sunt supuse controlului ci și celor ce desfășoară acest control,

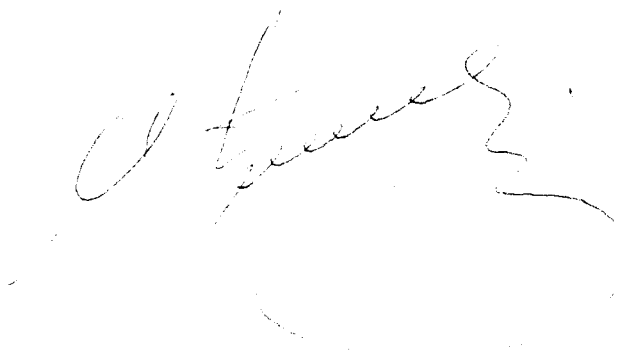
responsabilitatea acestora, și nu în ultimul rînd modalitatea de protejare sau apărare a drepturilor și intereselor legale ale persoanelor ce practică activitatea economică.

În acest sens, proiectul definește două categorii de controale, cel planificat sau neplanificat, sub forma de control documentar sau la fața locului.

Controlul de stat planificat se va efectua nu mai des decît o dată la trei ani, iar cel neplanificat dor în baza temeiurilor exhaustiv enumerate în art.7 alin.(2) al proiectului.

Este foarte important de evidențiat, că controlul de stat neplanificat sub formă de verificare la fața locului va putea fi desfășurat, în privința întreprinderilor și organizațiilor businessului mic sau mijlociu, doar după o coordonare preventivă cu organele procuraturii de la locul de activitate a acestor întreprinderi și organizații. Acest lucru va diminua la maxim organizarea și desfășurarea controalelor de stat neîntemeiate și inoportune. Se instituie responsabilitatea organelor de control sau persoanelor ce nemijlocit efectuează controlul în cazul în care aceștia acționează contrar prevederilor legislației în vigoare.

Proiectul de lege prevede și alte norme foarte importante, ce vor îmbunătăți cadrul legal din domeniu și vor reduce la maxim numărul controalelor inoportune și neîntemeiate, vor spori calitatea și responsabilitatea organelor de control, precum și vor institui mecanisme reale de protejare sau apărare a drepturilor și intereselor legale a persoanelor ce practică activitatea de antreprenariat etc.

A handwritten signature in black ink, appearing to be a cursive script, located at the bottom center of the page.